

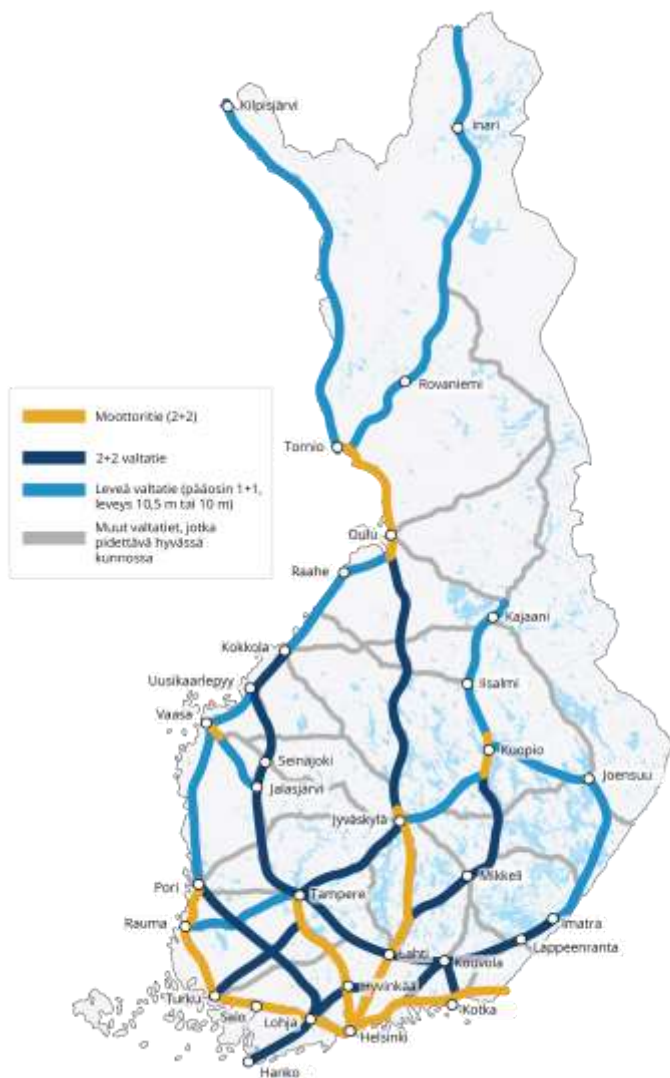
Elinkeinoelämän
keskusliitto

TEHTÄVÄNÄ HYVÄ TULEVAISUUS

Elinkeinoelämän liikenneohjelma 2023-2027

Liikenneinfrasta Suomen vihreän kasvun alusta

Modernisoidaan päätiet ja radat

Liikenneinfran rahoitustarpeet vuosille 2023-2027

Perusväylänpidon korjausvelka

Rahoitustarve:
1400 meuroa / vuosi

Investoinnit: akuutit investoinnit + väylävisio 2050

Rahoitustarve:
600 meuroa / vuosi

Liikennemäärärahoihin tarvitaan pysyvä vuosittainen 300 meuron korotus.

- Olennaista on uuden rahoitustason ylläpitäminen yli hallituskausien.
- Investointirahoitusta on katettava myös valtionomistusten myynnillä.

Kustannustason nousu ja leikkaukset heikentävät teitä ja ratoja

Perusväylänpito	2023	2024	2025	
JTS	1,31	1,29	1,29	mrd.€
Liikenne12	1,19	1,29	1,43	mrd.€
Korjattu rahoitustaso	1,47	1,65	1,80	mrd.€
Lisätarve	160	360	510	M€

Infrainvestointeihin tarvitaan valtion omaisuuden myyntituloja

Kehittäminen	2023	2024	2025	
JTS	523	441	422	M€
Liikenne12	569	437	509	M€
Elinkeinoelämä	600 + ostovoimakorjaus			M€
Väylävisio 2050	+1000 M€ 2023-2027 kaudella			
Lisätarve	330	410	430	M€

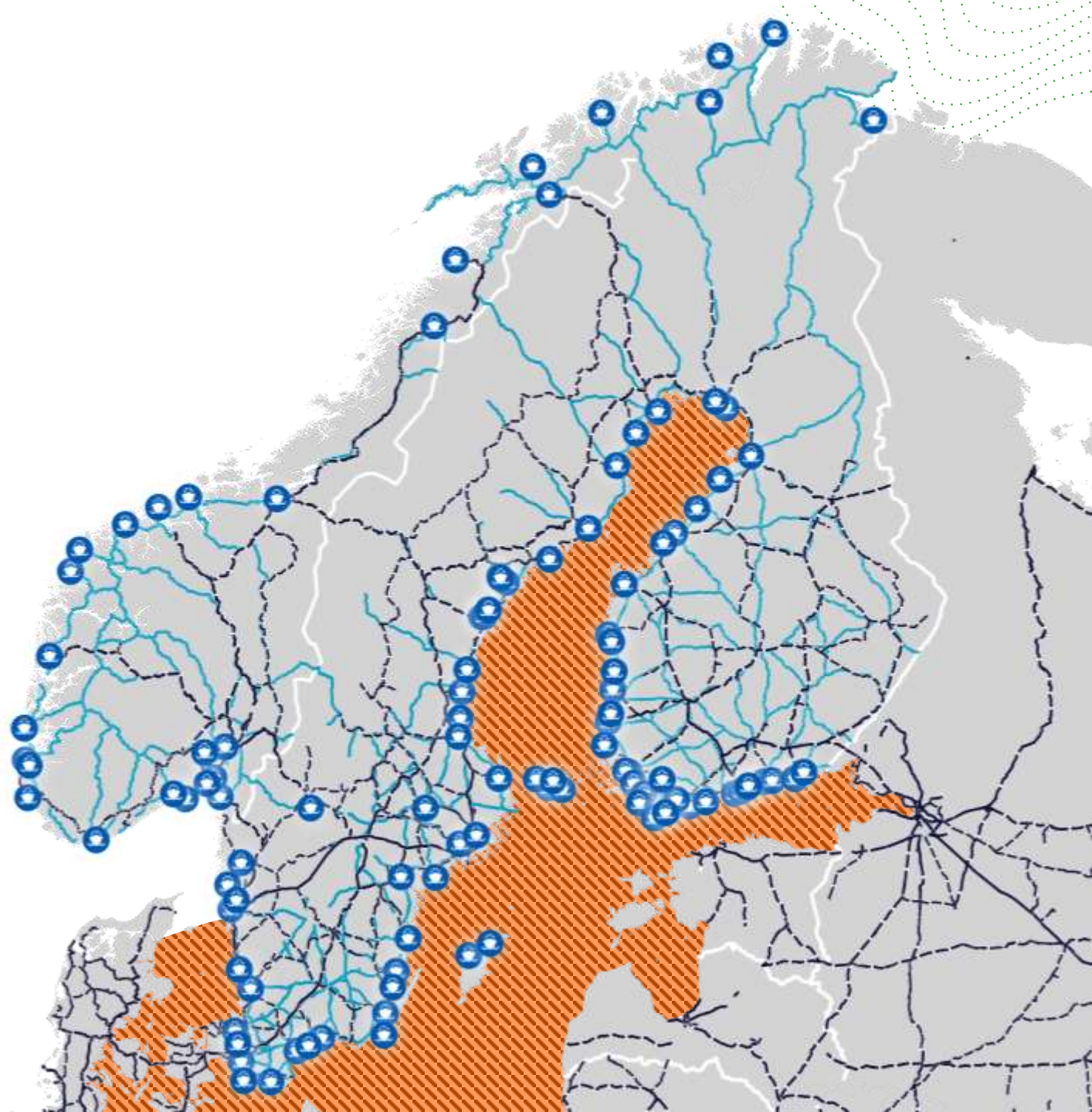
Suomen saavutettavuus

Viestimme päättäjille

- Suomelle strateginen arvio ja toimenpideohjelma, jolla vahvistetaan liikenteellistä ja logistista saavutettavuutta, kilpailukykyä ja toimintavarmuutta.
- Toimintavarmuus ja poikkeusoloihin varautuminen vaatii huomiota
- Helsingistä Tornioon kulkevat päärata ja valtatie 4 tärkeitä (Oulu-Tornio!)
- Viranomaisyhteistyötä on tiivistettävä Suomen, Ruotsin ja Norjan kesken
- Vaikuttaminen ydinverkkokäytävien EU-rahoitukseen

Riskiskenaario: Koko Itämeren alueella meriliikenne on estynyt

*Tarkastelussa myös variaatio, jossa
Pohjanlahti käytössä*

Kuljetusvirtojen keskeiset reitit riskiskenaariossa

MERIKULJETUKSET

- Suomen merikuljetukset estyvät täysin
- Samoin käy Ruotsin rannikkokuljetuksille
- Norjan merialueet vapaana, samoin Göteborgin yhteys

TIEKULJETUKSET

- Tiekuljetuksia hajanaisesti Norjan ja Ruotsin satamien kautta
- Pitkät kuljetusmatkat haasteena henkilöstön, kuljetusajan ja kustannusten näkökulmasta

KANSAINVÄLINEN HENKILÖLIKENNE

- Meriliikenne estyy – merkittävä haaste erityisesti Viron suunnan työmatkaliikenteessä
- Lentoliikenne jatkuu, reitit voivat pidentyä

RAUTATIEKULJETUKSET

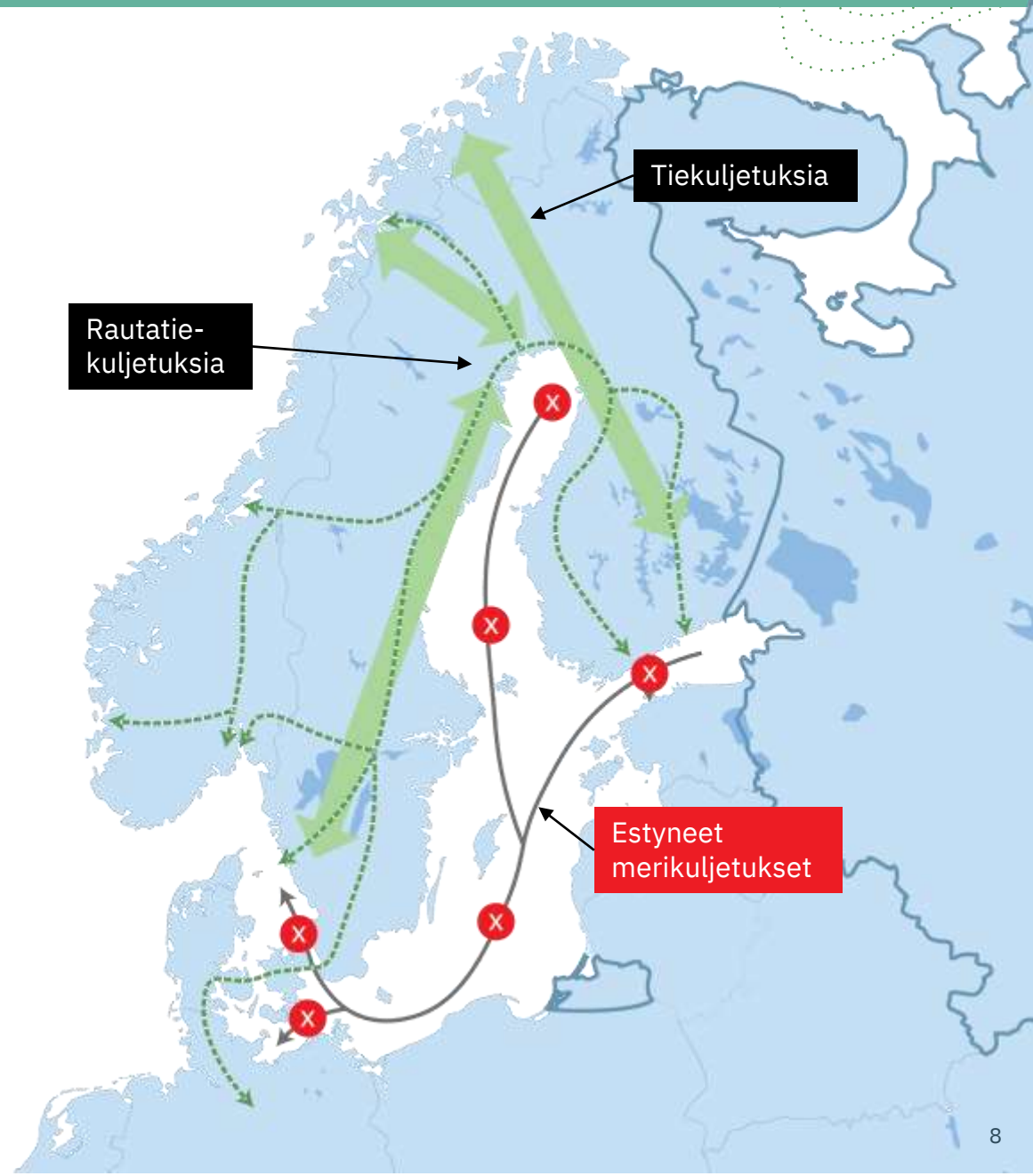

- Rautatiekuljetukset ensisijainen merikuljetusten korvaaja
- Siirtokuormaukset Haaparanta ja Tornio
- Rautatiesatamina Norjassa esim. Narvik, Trondheim, Bergen ja Oslon seudun satamat – Ruotsissa Göteborg
- Myös suora rautatieyhteys Eurooppaan Tanskan kautta

LENTOKULJETUKSET

- Lentokuljetuksia kriittisille tuotteille, kuten lääkkeille ja muille arvokkaille tavaroille
- Lentoreitti riippuu kriisin tyypistä ja laajuudesta

Merilogistiikan kilpailukyky koetuksella

Viestimme päättäjille

- Talvimerenkululle pysyvä hyvitys EU-säädännössä
- Kansainvälisen meriliikenteen päästövähennystavoitteista ja ilmastotoimista tulee ensisijaisesti sopia IMO:ssa.
- Kun globaali päästöjen vähentämisyjärjestelmä tulee voimaan, ei ole enää perustetta ylläpitää päällekkäistä alueellista EU:n päästökauppaa.
- Uusiutuvien polttoaineiden saatavuus
- Päästöttömien energialähteiden tuotantokapasiteetti
- Meriliikenteen väylämaksu on puolitettava pysyvästi.

Tieliikenteen verot ja maksut

- Tieliikenteen verot 6,5 mrd.€: polttoainevero 2507 M€, autovero 524 M€, ajoneuvovero 1134 M€, alv 2302 M€
- Polttoaineveron alentaminen 1 snt/l alentaa veroja noin 47 M€
- Uusiutuvien polttoaineiden veron alentaminen 33 -> 15 snt/l alentaisi veroja noin 190 M€ (ei muita polttoaineveron alennuksia yhtä aikaa)
- Ammattidieselin veronpalautusjärjestelmä koskee vain kuorma-autoliikennettä, maksimi 17 snt/l palautus alentaisi kuorma-autoliikenteen veroa 230 M€ (ei muita polttoaineveron alennuksia yhtä aikaa)
- EU:n polttoainejakelun päästökauppa 2027 alkaen tuo 530 M€ lisää liikenteen kustannuksia (maksimihinta kuluttajille 320 M€, yrityksille 210 M€). Jäsenmaa voi vapauttaa jakelijat päästökaupasta vuosiksi 2027–2030.
- Jakelovelvoite 2024 alussa nostaa polttoaineen hintaa 24 snt/l ja lisää liikenteen kustannuksia 1,26 mrd.€ (kuluttajat 750 M€ sis. alv, yritykset 510 M€). Valtion alv-tulot nousevat noin 150 M€.

(huom. luvut suuntaa antavia)

Puolitetaan tieliikenteen päästöt ja pidetään kilpailukyky

Viestimme päättäjille

- Tuet ja kannusteet tarpeen jatkossakin
- Erityishuomio raskaaseen liikenteeseen
- Ei veron korotuksia tai uusia veroja tai maksuja. Jos EU:ssa käynnistyy tieliikenteen päästökauppa, on kansallisia veroja alennettava vastaavasti.
- Suomen edetessä ilmastotoimissa EU:ta nopeammin tulee lisäkustannukset tasoittaa yrityksille.
- Yritysten vapaaehtoiset ilmastotoimet tulee saada aidon lisäisyyslaskennan piiriin.
- Päästöttömien polttoaineiden veloitteen ylittävä käyttö tulee laskea lisäiseksi ilmastotoimeksi ja kannustaa käyttöä vapauttamalla päästötön polttoaine valmisteverosta.

Pääviestimme alueidenkäyttölakiin

- Kaavoituksen sujuvoittaminen on keskeinen osa investointien maankäyttö- ja lupaprosessien kokonaisuutta – alueiden käyttölaki uudistettava tukemaan investointien nykyistä nopeampaa etenemistä
- Sujuvoittamisen keinoja on useita:
 - Yksityiselle aloiteoikeus käynnistää kaavaprosessi, kunnalle velvollisuus vastata määräajassa
 - Yksityiselle toimijalle mahdollisuus valmistella kaava kunnan ohjauksessa
 - Kaavatasojen päällekkäisyyksiä vähennettävä, maakuntakaava muutettava strategiseksi
 - Vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumista koskevasta erityissäntelystä tulee luopua
- MRL-kokonaisuudistusta valmisteltiin vuosia, prosessin aikana tehtyjä ehdotuksia voidaan hyödyntää osana alueiden käyttölain valmistelussa

TEHTÄVÄNÄ HYVÄ TULEVAISUUS

Elinkeinoelämän
keskusliitto